

Töö ebastabiilse remissiooniga ja suurema ohtlikkusastmega isikutega õppekava

Õppekavarühm

Sotsiaaltöö ja nõustamine

Sihtrühm

Madala või aegunud erialase kvalifikatsiooniga erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenust osutavate asutuste töötajad (tegevusjuhendajad, sotsiaaltöötajad, hooldustöötajad, tugiisikud), kes puutuvad kokku raske psüühikahäire ja intellektipuudega isikutega, kelle psüühiline haigus ägeneb sagedasti ja takistab oluliselt igapäevast toimetulekut (ööpäevaringne erihooldusteenus ebastabiilse remissiooniga isikutele) või kelle käitumine on põhjustanud ohtlikkust enesele ja teistele ning kelle psüühiline haigus või seisund takistab oluliselt igapäevast toimetulekut (ööpäevaringne erihooldusteenus kohtumäärusega isikutele). Samuti võivad õppida erialase hariduseta või aegunud teadmistega eakate- või erivajadustega inimeste abistajad, omastehooldajad.

Õppe alustamise nõuded

Kasuks tuleb eelnev töökogemus erihoolekande- ja/või rehabilitatsiooniteenuseid pakkuvast asutuses.

Õpiväljundid

- Teab ebastabiilse remissiooniga isikute ja ööpäevaringse erihooldusteenuse olemust ja nõudeid teenusele ning sellest tingitud tegevusvõime eripärasid ja arvestab nendega klienditöös.
- Toetab ebastabiilse remissiooniga kliendi igapäevast põhitegevust rakendades meetmeid kliendi toimetuleku säilitamiseks.
 - Teab ja eristab psüühika- ja käitumishäireid ja sellega seotud põhiprobleeme
 - Teostab asendravi ja kasutab tervist säästvaid töövõtteid.
 - Hindab abivahendite ja tugiteenuste vajadust lähtuvalt tegevusvõime eripärasest.
 - Tunneb erihoolekandeesutustesse paigutatud isikute õiguste kaitset puudutavat seadusandlust.
 - Kohandab kliendi tegevusvõimet toetava keskkonna, planeerib ja viib läbi tegevusi vastavalt isiku vajadustele.
 - Valib kliendile sobivad alternatiivse kommunikatsiooni vahendid
 - Teab probleemse käitumise olemust, kasutab töötavaid probleemse käitumise vähendamise võtteid.
 - Hindab riske, teab probleemse käitumise olemust, kasutab töötavaid probleemse käitumise vähendamise võtteid ja oskab käituda kriisisituatsioonis ööpäevaringset erihooldusteenust vajava isikutega.

- Kasutab efektiivseid meeskonnatöö võtteid kujundades seeläbi teenust saavale isikule toetavat keskkonda
- Kasutab äärmuslikult kahjustava käitumise puhul enesekaitse- ja kliendi ohjeldamise võtteid tagades seeläbi turvalisuse.

Õpiväljundite seos kutsestandardiga ja õppekava koostamise alused

Õppekava koostamise aluseks on Sotsiaalhoolekande seaduse § 86 lõike 7 alusel kehtestatud Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määrus nr 71 „Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituste kavade, koolituse täpsustatud mahtude ja sisu, praktilise väljaõppe läbimise ja lõputöö koostamise kohustuse ning õppe lõpetamise tingimuste kehtestamine“ § 1 (Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituse kavad).

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist tase 4

B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine

B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine

Hooldustöötaja tase 4

B.2.5 Töö erivajadustega inimestega

Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides: 80

Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides: 80

sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis) 64

sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides:(õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas) 16

Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides: 0

Õppe sisu

Auditoorne töö:

- Ööpäevaringse erihooldusteenuse, sealhulgas ebastabiilse remissiooniga isikutele ning kohtumääruse alusel hoolekandeasutusse paigutatud isikutele osutatava teenuse kirjeldus ja nõuded teenusele (6 t)
- Teenust saava isiku toetamine igapäeva põhitegevuste sooritamisel (2)

- Psüühika- ja käitumishäired, mille puhul võib esineda vajadus toetatud ja tugevdatud järelvalveks (5 t)
- Ergonoomika (2 t)
- Asendravi (2 t)
- Abivahendid ja nende kasutamine (1 t)
- Keskkonna kohandus vastavalt teenusel viibiva isiku vajadustele (2 t)
- Alternatiivsed kommunikatsiooni vormid (2 t)
- Kohtumäärusega erihoolekandeesutusse paigutatud isikute õiguste kaitset puudutav seadusandlus (6 t)
- Risk, riskiindikaatorid, riskihindamine, riskiplaan (6 t)
- Probleemne käitumine (7 t)
- Meeskonnatöö teenust saavat isikut toetava keskkonna kujundamisel (4 t)
- Kriisisituatsioonis käitumine ja riski juhtimine (5 t)
- Toimetulek äärmuslikult kahjustava käitumisega (5 t)
- Psüühikahäire ja ebastabiilne remissioon (5 t)

Praktiline töö:

- Riskiplaan (2 t)
- Probleemne käitumine (2 t)
- Meeskonnatöö teenust saavat isikut toetava keskkonna kujundamisel (2 t)
- Teenust saava isiku toetamine igapäeva põhitegevuste sooritamisel (2 t)
- Tegevuste planeerimine ja läbiviimine (2t)
- Kriisisituatsioonis riski juhtimine (2 t)
- Enesekaitsevõtete õpe ja treening. Ohjeldusvõtete kasutamine (8 t)

Õppekeskkond

Viljandis, Tartu 15a või VIKK koolitusruumid, Looduse tee 2, Vana-Võidu, Viljandi vald, Viljandi maakond ning Valgas, Vabaduse 26-214 (Müllersoni Ärimaja).

Õppijatel ja/või koolitajatel on kasutada individuaalsed lauad, toolid, pabertahvel, projektor, arvuti, ruumis on riidenagi, sund- ja loomulik ventilatsioon. Koolituse õppematerjalid väljastatakse õppijatele paber kandjal koolituse esimesel päeval või saadetakse e-mailile. Kohvipausid sisalduvad koolituse hinnas. Soovi korral on koolitust võimalik läbi viia ka sisekoolitusena (asutustes kohapeal).

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingute lõpetamiseks on vajalik osaleda kontaktõppes vähemalt 70%, sooritada praktilised tööd. Mitteeristav hindamine. Koolituse läbimisel väljastatakse osalejatele tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Praktiline töö nr 1	Lähtuvalt situatsioonülesandest: tööprofili koostamine kliendile (reaalne klient või näidisjuhtum)
Praktiline töö nr 2	kirjalik eneseanalüüs töötamiseks ööpäevaringseerihooldusteenuse, sealhulgas kohtumääruse aluselhoolekandeesutusse paigutatud isikutega

Õppematerjalid

Sotsiaalhoolekande seadus. <https://www.riigiteataja.ee/akt/130122015005>

Paavel V. Psüühilise erivajadusega inimeste hoolekanne Eestis, 2001

Juhtumikorralduse käsiraamat, 2006, Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž

Klaasen, A., Saluma, M., Tõnisson, U. (2011), Probleemse käitumise ennetamine ja juhendamise hea tava käsiraamat, MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskus, https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/sites/default/files/content-editors/Erihoolekanne/hea_tava_kasiraamat.pdf

Tegevusjuhendaja käsiraamat - Tervise Arengu Instituut (2010)
https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Vaimse tervise ABC, <http://www.vaimnetervis.ee/vaimne-tervis/vaimseterviseabc/>

Koolitajad

Hille Krusberg

Olen lõpetanud Akadeemia Nord – bakalaureuse kraad psühholoogias (diplom nr LM003731), Tartu Ülikooli usuteaduskonna - magistrikraad religiooniantropoloogia erialal (diplom nr MA 009275), Tallinna Pedagoogika Kooli - lasteaiakasvataja/pedagoogi erialal (diplom nr ET-1 974502). Lisaks Tartu Ülikool Pärnu kolledžis läbinud täiendusõppeprogrammi – Sotsiaalse rehabilitatsiooni protsess (tunnistus nr 04441-15, P2PC.TK.309). Kogu oma teadliku tegevuse olen seostanud psühholoogia ja

pedagoogikaga. Oman pikaajalist kogemust rehabilitatsioonimeeskonnas töötamisega (nõustamine, rehabilitatsiooniplaanide koostamine). Aastast 2000-2012 olen töötanud koolis psühholoogina ja psühholoogia õpetajana. Oman pikaajalist koostöökogemust Eesti Töötukassaga. Olen osalenud tööalaste motivatsioonikoolituste ja tööklubide läbiviimiseks õppemappide koostamisel klientidele, Karjääriplaneerimise õppematerjalide väljatöötamine koolidele ja palju muud. Oman arengupsühholoogiast koolitajana ja töökogemusena täielikult ülevaadet ja praktilisi teadmisi. Samuti täiskasvanutega koolituskogemus olemas.

Urve Tõnisson - Olen lõpetanud Tartu Ülikooli arstiteaduskonna õpeteaduse osakonna ning Mainori Kõrgkooli rakenduspühholoogia eriala. Olen ennast täiendanud psühholoogia valdkonnas erinevates teraapia valdkondades, läbinud pikaajalised koolitused rehabilitatsiooni CARE meetodika (Storm Rehabilitate, Holland), kunstiteraapia (TLÜ), kognitiivse psühholoogia ja teraapia; tugigrupijuhendaja (Soome/eesti), käitumiseksperdi (Blankers-Hage Holland) koolitused. Erihoolekande ja rehabilitatsiooni valdkonnas on ta töötanud alates 2001 aastast nii terapeudi, koolitaja kui arendajana. Tegevusjuhendajate koolitusega Tervise Arengu Instituudis olen olnud seotud alates 2001- 2015 ning olnud koolitaja ja ekspert Tartu Tervishoiu Kõrgkooli tegevusjuhendajate täiendkoolituse arendamisel. Olen „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“, „Probleemse käitumise ennetamise ja juhendamise hea tava käsiraamatu“ ja „Toimetulek äärmuslikult kahjustava käitumisega“ käsiraamatu üks koostajatest. Viimastel aastatel olen tegelnud raskesti mõistetava käitumisega erivajadusega klientide juhendamisega (MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskus), olen tegev SA Viljandi haigla sõltuvusrehabilitatsiooni osakonnas, tegelen pikaajalise psüühikahäirega klientide koolitamise ja jõustamisega (EPRÜ, Heaolu ja Taastumise Kool), teen koostööd kogemusnõustajatega ning osalen eksperdina valdkonna arendamisel. Oman Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni ANDRAS poolt väljastatud täiskasvanu koolitaja, tase 7 kutset.

Koolituse raames teeme koostööd Verge Eesti OÜ-ga , koolitavad Airiin Demir ja Martin Kallavus, lisanfo on leitav www.verge.ee.